

FOLKE VIRKE

Januar - Juni 2018

Refleksioner

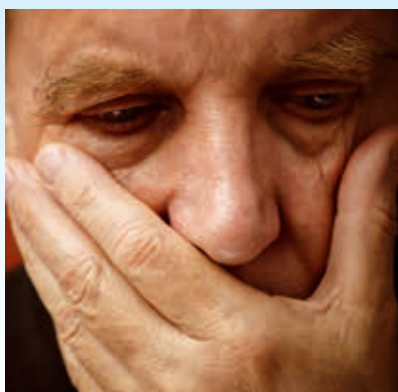
www.folkevirke.dk

3

Det nødvendige unødvendige

Af Ole J. Hartling, overlæge
og tidl. formand for Etisk Råd

At være forældre anno 2018

Af Heidi Agerkvist,
familiepsykolog
og parterapeut

6

13

Den nødvendige samtale om eksistens

Af Birgitte Kragh Engholm, sognepræst,
udvikler, forfatter og fremtidsforsker,
Vesterbro sogn

FOLKEVIRKE

Social, kulturel og politisk oplysning

Udgivet af oplysningsbevægelsen
FOLKEVIRKE

Oplag: 1.200 . ISSN 0015-5845

**Deadline for næste nummer:
15. april 2018**

Bladet kan kun bestilles ved direkte
henvendelse til:

Folkevirkes kontor

Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal
1153 København K
Tlf. 33 32 83 11
E-mail: folkevirke@folkevirke.dk
www.folkevirke.dk

Dette nummer koster i styksalg
kr. 60 + porto.
Særpris for klassesæt.
Bladabonnemnt kr. 210 + porto pr. år
Medlemskab kr. 400 pr. år
Beløbene kan indbetales på
Folkevirkes konto:
Reg.nr. 7031 . Kontonr. 1099538

Redaktion

Annemarie Balle (ansvarshavende)
Firkløvervej 1
2400 København NV
Tlf. 51 51 24 20

Forretningsudvalg

Formand: Annemarie Balle
Næstformand: Jeanne Bau-Madsen
Kasserer: Tove Hinriksen
Ulla-Brita Gregersen
Karen Hallberg
Annam Al Hayali
Lene Lund Hansen
Mona Jensen
Tove Kristensen
Britta Poulsen
Susanne Tarp

Tryk og layout

Aars Bogtryk & Offset, tlf. 98 62 17 11
E-mail: aarsbogtryk@aarsavis.dk
Layout: Louise Christensen
Genrefotos: www.colourbox.dk

FORENINGEN AF
DANSKE KULTUR-
TIDSSKRIFTER

Refleksioner

Ting sker ikke blot af sig selv. Nogle får ting til at ske.

John F. Kennedy

Vi lever i en tid, hvor – ja, netop tiden –
spiller en stor rolle. Tiden er blevet det
nye sort.

De fleste af os kunne nok bruge lidt flere
timer end de 24, døgnet byder på, så vi
prøver at købe os ekstra tid ved at lade
teknologien »arbejde« for os. Det kan
være lige fra robotter, automatisering af
arbejdsopgaver til husholdningsmaskiner.
Den ekstra tid kan så bruges på forskellig
vis – mere arbejde, socialt samvær, mere
tid til familien eller tid til at gøre noget
»unødvendigt«, sådan som dronning
Margrethe opfordrede til i sin nytårstale.
Midt i en travl hverdag kan det være svært
at prioritere, hvad den nyvundne tid skal
bruges til.

I dette nummer af Folkevirke gives bud
på, hvad der kan betyde noget særligt for
den enkelte. Måske ikke her og nu, men
oplevet som menneskelig udvikling.

Fælles for de mange indlæg er, at tid til
eftertanke og refleksion er afgørende. Tid
til fordybelse og opmærksomt samvær
med mennesker betyder meget.

Det er i disse stunder, at man også selv
udvikler sig som menneske og får skabt et
mere nuanceret perspektiv på livet og
omverdenen.

God læselyst og på gensyn i Folkevirke!

Annemarie Balle

INDHOLD

Det nødvendige unødvendige	3
At være forældre anno 2018.	6
Værdi i hverdagen	9
Filosofiske Saloner på Vesterbro:	
Den nødvendige samtale om eksistens	13
Mit hjem er hvor mit hjerte er	16
Frivillighed, overskud og livskvalitet	19
Kvindestemmer 2018:	
Musikalsk eftermiddag med kunstneriske oplevelser	22
Emma Gad(e)-festen	24
Folkevirke på Københavns Vestegn:	
Inspirerende dag med litteratur og sociale emner	25
Arrangementskalender 2018	26
Folkevirkes landsmøde 17. og 18. april 2018:	
Gode debatter og inspiration	28

Det *nødvendige* unødvendige

Af overlæge og
tidl. formand for
Etisk Råd
Ole J. Hartling

Vores store skakspiller, Bent Larsen, blev engang spurgt om, hvorfor det var sjovt at spille skak. Han svarede – lidt overraskende – syntes jeg dengang: »Fordi det er så svært!« Men svaret er så meningsfuldt; hvis det var pærelet, ville det ikke være umagen værd.

Er skak da nødvendigt? Nej, rationelt set ikke. Ballet er heller ikke »nødvendigt« – og i øvrigt er »Danmark for lille et sprogområde til at have sin egen ballet,« som folketingsmanden Kristen Poulsen skal have sagt i en folketingsdebat. I en »unødvendig« livsudfoldelse er det ofte dens regler og betingelser, som er nødvendige, og som i sig selv gør den tillokkende.

Reglerne betyder, at det overhovedet kan lade sig gøre at beskæftige sig med det på en ordentlig måde. I skak foregår spillet med helt faste regler og inden for nogle givne begrænsninger. Alligevel vurderer man, at der er lige så mange mulige skakstillinger, som der er molekyler i universet. Hvis ikke der var regler, ville skak være uspilleligt, for så kunne man jo foretage hvilke som helst træk og for eksempel pludselig lade løberen bevæge sig som et tårn.

Andre eksempler på unødvendige beskæftigelser er krydsord, kaba-

ler, puslespil og sudoku. Men måske er de beskæftigelser alligevel nødvendige og nyttige; aldringsforskning har vist, at hjernen kan trænes ved at forlade vante spor, og at hjerne-gymnastik på den måde er bevarende for både ånds- og livskraft.

Reglers nødvendighed

Endnu et eksempel på noget absolut unødvendigt – og med ret faste regler – er den verseform, som kaldes en limerick. Limerikken er opstået helt tilbage fra det 15. århundrede muligvis som børnerim, men den blev især populær fra 1800-tallet. Man véd ikke, hvorfor det kaldes en limerick, men en middelstor by i det sydvestlige Irland hedder Limerick, så en teori er, at limerick-vers indgik i visekunsten på stedets kroer.

Især den engelske humorist, Edward Lear (1812-1888) var med til at gøre limerick-formen populær i sine nonsensbøger. Limericks er fortsat først og fremmest en engelsk tradition. Den fascinerer med de mundrette rim, den forførende rytme og den humoristiske turnering, især med en fyndig slutlinje. Man genkender straks limerikken, når man ser den, for den har et fast mønster – en fast metrik, som handler om versfødder og trykstærke og trykssvage stavelser. Det afgørende er, at rytmen fungerer, så hele limerikken »lander« og som sagt helst med en virkningsfuld sidste linje. En limerick har fem verslinjer, der rimer således:

a, a, b, b, a. Linjerne »a« har i almindelighed 8-9 stavelser og linjerne »b« har 5-7 stavelser.

I den klassiske limerick har første verslinje en stedsbetegnelse, som derefter bestemmer a-rimene. Idéen er at finde de gode rim på en eller anden geografisk lokalitet.

*En puddel, som rejste fra Dovre
til Rusland, blev skuffet derovre.*

Den sukked' og sa':

»Der er trist i Moskva.

Det' sjov're at logre i Dovre.«

Følgende limerick udnytter den liflige rytme:

*There was once a man from Calcutta
accustomed to stammer and stutter.*

So at breakfast he said:

*»Will you pass me the bread and
the bu-bu-bu-bu-bu-bu-butter?«*

Når man læser eller hører limericks, bliver man slået af den store opfindsomhed – og igen: det sker inden for de faste og ganske snævre rammer, som bestemmer, at det netop er en limerick. Laver man for meget om, forlader man begrebet limerick.

Det har almen gyldighed. Forfatteren GK Chesterton siger det med andre eksempler: »Hvis man vil tegne en giraf, må man tegne den med lang hals. Hvis man på en dristigt skabende måde tager sig den frihed at tegne en giraf med en kort hals, vil man opdage, at man netop ikke er i besiddelse af frihed til at tegne en giraf. [...] Man kan udfri tingene af fremmede og

En Puddel, som rejste fra Dovre
til Rusland, blev skuffet derovre.
Den sukked' og sa':
Der er trist i Moskva.
Det' sjov're at loøre i Dovre.

tilfældige love, men ikke af de love, som deres egen natur sætter for dem. Man kan, om man vil, befri en tiger for burets stænger, men ikke for skindets striber. Forsøg ikke at befri en dromedar for puklens byrde, hvis du ikke vil befri den for at være dromedar! Gå ikke rundt som en demagog for at opmuntre trekanten til at bryde ud af sine tre sider, som udgør deres fængsel. Hvis en trekant bryder ud af sine tre sider, tager det en sørgelig ende med den.»

Frihed kræver rammer

Frihed er derfor ikke frihed til hvad som helst. Grænseløs frihed er ikke frihed. Det lyder som et paradoks, men frihed kræver rammer og begrænsninger. Det er dragesnoren, der får dragen til at flyve. Jesper Klein fortalte engang, at da radiorådet kritiserede børne- og ungdomsprogrammerne og ikke tillod venstreorienterede politiske holdninger, var denne udfordring

ekstra stimulerende for hittepåsomheden. Det var begrænsningerne, som inspirerede.

Det er velkendt, at børn søger grænser for at kunne udfolde sig inden for dem. Bliver de bedt om at tegne en ø, vil de straks hæfte sig ved dens begrænsning, og de tegner den inden for papiret og med vand uden om, så man kan se, at det er en ø. Man kan opleve, at børn selv sætter grænser. Jeg hørte om et barn, som var opdraget frit, og ikke fik besked på at være hjemme på et bestemt tidspunkt. Hun fandt selv på at sige: »Men jeg må ikke være ude længere end til kl. 10.«

Det tilsyneladende ekstra og mindre nødvendige kan være afgørende nødvendigt. Det synes måske ikke direkte nødvendigt, at en dygtig jordemoder, som kan de rigtige håndgreb osv., er venlig og giver omsorg og giver sig tid, men det viser sig at være bestemmende for hele forløbet – før, under og

efter barnets fødsel. Skal en dygtig kirurg være venlig? Ja, det er nødvendigt, at han er dygtig, men patientklager går næsten aldrig på den såkaldte primærydelse, altså operationen, de handler oftere om eksempler på dårlig kommunikation.

Unyttig nyttetænkning

I sin seneste nytårstale sagde Dronningen: »Prøv at gøre noget, der ikke er nødvendigt, noget der ikke er behov for, noget unyttigt! Det vil ikke være det samme for alle. Nogle vil helst gå en tur i skoven eller langs stranden. Andre foretrækker at lytte til musik eller at se en tv-serie ...« Og hun sluttede sin opfordring med ordene: »Det er slet ikke så unyttigt endda.«

Hvis vi kun befattede os med det nyttige, ville vi tabe på andre områder. Der har de senere år været en tendens til at nedlægge eller nedprioritere universitetsfag, hvor nødvendigheden ikke

var iøjnefaldende. Det gælder for eksempel en række humanistiske og sproglige fag. Alt skal være samfundsrelevant og produktivt – ja, alt det, som vi i vores begrænsning tænker, er nødvendigt og nyttigt.

Svend Brinkmann skriver i en klumme fra 28. januar 2018 i Politiken om sorgen, at den »stri-der mod samtidens krav til men-nesket om at være visionært, agilt, positivt og nyttigt.«

Han skriver videre: »Sorgen lader til at modstå alle forsøg på nytte-tænkning. Sorgen nytter ikke noget – den bringer ikke de døde tilbage – men alligevel er den en dybt menneskelig og meningsfuld respons på et tab.«

Sorgen tager tid og kræfter og synes altså for den rationelle betragtning at være uden nytte. Med sorgen er vi væk fra det rationelle; vi er ude i paradokserne. Et paradoks er et absurd udsagn, en logisk menings-løshed. Men paradokser kan give en egen intens mening. Om sor-gen hedder det for eksempel: »Trøsten er, at der ikke er nogen trøst!« Og jeg har erfaret, at det er trøsten, for hvis der var trøst, betød det samtidig, at tabet var overskueligt og håndterbart, og det ville straks betyde, at tabet var mindre, end det er. Og sådan er det ikke; det er netop så uover-skueligt stort, at det ikke kan håndteres. Og det er en mærkelig glæde, at det er sådan.

Med syslerne skak og limericks osv. og i alvorlige og eksistentielle spørgsmål aner vi, at det unødven-dige er nødvendigt – og måske er mere nødvendigt, end vi aner.

Svend Brinkmann, professor Institut for Kommunikation og Psykologi Aalborg Universitet:

*Sorgen lader til at modstå alle forsøg på
nyttetænkning. Sorgen nytter ikke noget
– den bringer ikke de døde tilbage –
men alligevel er den en dybt menneskelig
og meningsfuld respons på et tab*

Politiken, 28. januar 2018

”

At være *forældre* anno 2018

Om tendenser, tid, skyld, ansvar og kerneopgaver og om mit højeste ønske for forældre i 2018

Af Heidi Agerkvist,
familiepsykolog og
parterapeut

Vi har alle sammen lige meget af den. På en måde er den uendelig. Og alligevel føles det for langt de fleste af os, der står midt i (børnefamilie-)livet, som om der på ingen måde er nok af den.

Tid

Tid er penge. Tid er kærlighed. Tid er status.

Jeg vil vove at påstå, at tid er en af vores vigtigste, hvis ikke vores allervigtigste, ressourcer i dag. Penge og mad og sikkerhed har vi nok af i den del af verden, hvor vi bor. Men tiden. Den føles knap, selvom der hverken er blevet mere eller mindre af den, end der har været til enhver tid og i enhver generation.

De seneste årtier har vi som samfund gjort alt, hvad vi kunne for at optimere og effektivisere, bl.a. med det mål at frigive tid. »Work smarter, not harder« og alt det der. Men hvad gør vi med den tid, vi har fået frigivet gennem teknologi og smarte løsninger på hverdagens udfordringer? Vi propper flere gøremål, flere aktiviteter, mere karriere og højere forventninger ind i den.

Aldrig har der været så mange muligheder. Aldrig har der været

så mange forventninger til os som individer og forældre. Fra samfundet. Og fra os selv. Karriere. Børn. Sund kost. Boligindretning. En stor venneflokk. Kulturelle oplevelser. Alenetid. Motion. Kreativitet. Engagement i forældreråd og spejdertrup. Efteruddannelse. Ferierejser. Og flotte billeder af det hele. Mens vi smiler og er helt afslappede og i harmoni.

De sociale medier har de sidste år været den perfekte platform til at understøtte vores billede udadtil af, at vi havde styr på det hele. På tiden. Tid nok. Overskud. Ingen begrænsninger som de ægte, moderne mennesker, vi er.

På ydersiden et spændende liv i balance. Men på indersiden.....

Jeg har længe set det ene forældrepar (og parforhold) efter det andet være presset af de mange forventninger. Presset af følelsen af konstant at halte bagefter, mens det ser ud, som om alle andre uden problemer kan håndtere det moderne liv. Der er monstrøse mængder skam forbundet med at føle sig utilstrækkelig og ikke i stand til at håndtere det, som »alle jo har gjort i generation efter generation«; nemlig at sætte børn i verden og bringe dem op. Når det ser så nemt ud for andre, er det nemt at føle sig helt uduelig som forælder, hvis ens egen hverdag på ingen måde kan leve op til niveauet af lækkerhed og bløde filtre på Instagram.

Og Dronningens opfordring til at gøre noget nytteløst lyder dejlig, men kan føles helt håbløs at leve op til, når det nogle dage føles, som om man nærmest ikke kan nå at tisse.

Modige valg

Der er stadig masser af pres, og der er stadig alt for meget skam og afmagt på bane. Men der er også en spirende bevægelse i en anden retning.

Forældre begynder at tage bevidste og modige valg om at hoppe af det tog, der ræser afsted i en fart, der ikke gavner hverken forældre eller børn. De flytter hen, hvor husene er billige og skaber sig en hverdag med mere ro, så de ikke behøver at spurte afsted for at tjene til at kunne finansiere et hus i Risskov eller på Frederiksberg. De planlægger deres liv i faser og indretter sig efter, at årene med små børn ikke nødvendigvis også er årene med de store biler og flotte ferier og med indbetaling til pension.

Flere og flere passer deres børn hjemme i stedet for at sende dem i institution: De tager konsekvensen af den ube-

hagelige mavefornemmelse, der opstår, når man skal aflevere sit barn til mennesker, der ganske givet er velmenende, men hvis arbejdsvilkår gør det svært at udføre det helt basale.

Kerneopgaven. For her er tiden også knap.

Forældre i dag ved godt, hvad deres opgave som forældre er. Og eftersom det bliver sværere og sværere at udfylde den i de rammer, samfundet stiller op, er der flere og flere, der begynder at bryde med de rammer, netop for at kunne være de forældre de gerne vil være, og som de ved, deres børn har brug for.

Det lyder nemt. Det er jo bare at tage en beslutning, og man er jo fri til at indrette sit liv, som man vil her i Danmark. Ja. Men det kræver mod at stille sig udenfor det, de 98% andre gør. Det er nemmest at flyde med og gøre det, som samfundet er indrettet efter, og som det hylder. Det er svært at svømme mod strømmen, når strømmen er stærk.

Indtil videre har initiativerne og tendenser primært været individuelle, men de begynder at tage en mere kollektiv form.

Der opstår fællesskaber rundt omkring, virtuelt og fysisk, som samler sig og med en stærkere stemme skaber oplysning, alternativer og indflydelse. Jeg tror kun, vi har set begyn-

delsen af den bevægelse. Ligesom alle omsorgs- og uddannelsesfag kæmper for retten til at udføre kerneopgaven, er forældrene også begyndt at samle sig og gøre opmærksom på, hvor udsultede rammerne er for at udføre det, der er kerneopgaven, når man er forælder.

Jeg ser mange forældre, som gør det godt. Rigtig godt faktisk. Men det er udmattende, for vi har fået skruet et samfund sammen, som hylder præstation og højeffektivitet. Og meget af det børn har brug for, for at vokse op og blive hele mennesker, foregår i et andet tempo og handler om så meget mere end præstation.

Det ved dagens forældre godt. Og de gør, hvad de kan. Og de er ikke ofre eller stakkels. De er klemte mellem to sfærer, der i dagens Danmark føles svært forenelige. Derfor er det unfair, at de løbende bliver skældt ud for deres indsats og deres måde at håndtere forælderrollen på.

Et eneste ønske for familien i 2018

Hvis jeg kunne ønske en enkelt ting for familier og forældre i 2018, ville det uden tvivl være, at vi kunne stoppe den forældrebashning, der har kørt nogle år nu, og som desværre fortsætter.

Diverse eksperter, fagfolk, autoriteter og andre myndigheder har gennem de seneste år haft travlt med at fortælle dagens forældre om alt det, de gør forkert. De er tilsyneladende for grænseløse, for egoistiske, for selvoptagede, for forkælede, for karriereorienterede,

for nærtagende, for konsekvensløse, for usikre og bare generelt for dårlige til at være forældre.

Jeg forestiller mig, at intentionen med at fortælle forældrene, at de er »for« et-eller-andet, sikkert er god. Eksperterne og fagfolkene har ganske givet et ønske om, at forældrene skal gøre mindre af det, børn ikke trives så godt med og mere af det, som udvikler børn. Men jeg forstår ikke, og jeg synes, at det er både meget ærgerligt og problematisk, at det bliver serveret i den tone, det gør. Hvem bliver bedre forældre af som det første at blive skældt ud og få at vide, at det, man gør, er helt i skoven?

Jeg har ikke set nogen, der vokse af det. Jeg har til gengæld set rigtig mange forældre blive endnu mere usikre og afmægtige, end de var i forvejen. Det gavner hverken børn eller forældre.

Børne- og socialminister Mai Mercado's initiativ – Opdragelsesdebatten – er seneste skud på den stamme. Igen er intentionen helt sikkert god. Det er ganske rigtigt, at der er en hel del udfordringer i den danske folkeskole, og dem kan det kun gå for langsomt med at tage hånd om. Men at lægge det ud som et problem, der skyldes forældrenes for dårlige opdragelse, er i mine øjne både unuanceret, en anelse flabet og at skyde både sig selv og processen i foden. Selvom ministeren siger, at det ikke handler om at pege fingre og finde den eneste rigtige måde at opdrage på, har hun, med præsentationen af det grundlag, projektet er sat i værk på, med et trylleslag fået placeret forældrene i skammekrogen, hvor de så kan sidde og tænke over, om det virkelig er det bedste, de kan byde ind med, når det nu står så galt til i folkeskolen, som det gør.

Gad vide hvor meget lyst de har til at samarbejde om det initiativ, som tilsyneladende er skabt, fordi de ikke kan finde ud af at udfylde deres rolle godt nok?

Jeg drømmer om, at vi som samfund og som eksperter og autoriteter og også som forældre kunne holde op med at kaste med unuanceret skyld og skælde ud. Jeg drømmer om, at vi i stedet tager ansvar og inviterer til samarbejde. Samarbejde mellem dem, der sætter rammerne for skole og arbejdsliv og dem, der skal udfylde og navigere i de rammer.

Vi har allerede masser af viden om, hvad der virker. Vi har den viden, der skal til. Det er tid til, at vi begynder at sætte den i spil og at indrette vores samfund og hverdag og vores fællesskaber sådan, at vi kan handle på den.

Det er smerteligt at vide, hvad der skal til, når man ikke kan sætte det i sving. Står man der, er det nemt at komme til at synes, at det er nogle andres skyld.

Politikernes. Fagforeningernes. Kommunernes. Forældrenes.

Det er ikke nogens skyld. Men det er alles ansvar at spørge sig selv, hvad det er, vi gerne vil med vores samfund. Med vores børn? Hvordan vil vi gerne bruge de ressourcer, vi har?

Hvad er det, vi skal nå? I denne generation?

Og hvad er det, vi gerne vil skabe fundamentet for i de næste?

Heidi Agerkvist er familiepsykolog og parterapeut med base i Århus. Udover samtalerne og terapien i klinikken har Heidi Agerkvist skabt et stort onlineunivers på heidiagerkvist.dk med masser af artikler om hverdagen med børn og parforhold, gratis inspirationsmateriale, samt en række fleksible og effektive onlineforløb skabt til børnefamilier. Heidi Agerkvist skriver p.t. på sin første bog og er samtidig en populær foredragsholder. Hun er kendt for sin konkrete og letforståelige stil samt sin humoristiske og ikke dømmende tilgang til det at være forælder og partner. Se mere på heidiagerkvist.dk, hvor du også kan tilmelde dig hendes nyhedsbrev!

Værdi i hverdagen

Af Charlotte Neira,
freelance skribent

Jeg tror, at værdier sjældent har været så meget i vælten, som de er i dag. Det er stort set en bydende nødvendighed – synes det – at min generation, og især de yngre, definerer sig selv og til en vis grad promoverer sig selv gennem en offentlig tilkendegivelse af egne værdier – i høj grad på de sociale medier. Der er måske ikke så meget at sige til, at mange unge i dag føler sig pressede, fordi der er en stor mængde af krav, som man allerede som helt ung skal leve op til – både hvad angår udseende, kost, interesser, engagement i skolen – og søreme også krav til, hvor og hvor ofte man skal være at finde på forskellige platforme på de sociale medier.

Jeg kan u-middel-bart sagtens se en fornuft i mange af tingene:

Det er da vigtigt at spise sundt og varieret. Selv føler jeg, at økologiske produkter er mærkbart bedre for kroppen.

Jeg synes også, at vi skal passe på vores klode og tage den globale opvarmning seriøst: At vi skal sørge for at minimere vores affald, at vi skal gøre op med brug-og-smid-væk og huske at gå minimum 10.000 skridt om dagen.

Valg i familien

Men indimellem tror jeg også, at det er vigtigt at erkende, at vi ikke kan gøre det hele på samme tid eller nå alting. Derfor må vi i udgangspunktet tage stilling til, hvad vi kan og ikke kan bidrage med. Jeg kan som enemenneske ikke donere til samtlige miljøorganisationer eller deltage i samtlige debatter – men jeg kan tage aktivt stilling til at affaldssortere, at minimere plastik og affald i mit forbrug og være bevidst om, hvad jeg køber, hvad jeg forbruger og hvordan.

I forhold til familielivet og rammerne omkring det, tror jeg, at det er vigtigt at erkende, at vi ikke både kan have to udearbejdende forældre med fuldt blus på karrieren og samtidig være småbørnsfamilie med uanede mængder af tid til at bage økologiske, glutenfrie boller, der er et madmagasin vær-

digt, og samtidig impulsivt invitere massevis af venner til

middage med god rødvin og lækre menuer i vores blankpolderede hjem med nonchalant opslåede coffetablebøger på sofabordet. Ikke fordi det ikke alt sammen lyder spændende, og som noget vi kan nyde og udvikle os af som mennesker, men ganske enkelt fordi det aldrig vil være muligt at nå det hele. Og selv om det var, ville vi sandsynligvis bruge rødvinsmiddagen til mentalt at forbedre os på morgendagens Power Point-præsentation til ledelsesgruppen, mens vi laver mentale checklister over indkøb af gaver til børnefødselsdagene og dosmersedler med økologisk, parfumefrit vaskepulver.

Personligt har vi i min familie truffet et helt bevidst valg om, at vi hellere vil være rige på tid end at have et stort plus på bankbogen. Det er naturligvis en beslutning, der er nemmere at træffe, når man som vi har to indkomster, og vi ikke skal vælge vinterstøvler til børnene fra for at få tid til familien. Så jeg er helt klar over, at vi tilhører et relativt privilegeret segment – men underordnet situationen tror jeg, at det er sundt at forholde sig til, hvordan vi ønsker,

Charlotte Neira her med datteren Cleo:
- Personligt har vi i min familie truffet et helt bevidst valg om, at vi hellere vil være rige på tid end at have et stort plus på bankbogen.

Carlos Neira med datteren Cleo. En situation, som Charlotte Neira kommenterer med ordene »Jeg har en klippefast tro på, at hvis familien fungerer, så er det mærkbart nemmere at få resten af puslespillet til at fungere også.«

at de brikker, vi har til rådighed, helst skal sættes sammen.

For mig at se er livet som småbørnsfamilie tidsmæssigt en parentes i et helt livsforløb, og jeg synes ikke på nogen måde, at jeg »opgiver« noget – hverken mig selv eller min karriere – ved at sætte familielivet og børnenes behov i centrum for en stund.

Jeg har helt bevidst valgt et job, som jeg synes giver mening, som gør mig glad, og som udfordrer mig – men hvor jeg også har muligheden for at gå hjem, når jeg har arbejdet de timer, jeg skal, uden at det forventes, at jeg tager arbejdet

med hjem eller svarer på mails eller telefonopkald om aftenen. Jeg har haft mulighed for at vælge et job, hvor regningerne kan betales, og der også er mulighed for en ferie eller to om året – men derudover har vi valgt at have mere frihed og fritid og mindre opsparing i banken.

Den gode barndom

Jeg vil rigtig gerne have, at vores børn oplever verden – at de møder andre kulturer, at de gennem rejser lærer og opdager ny viden og nye landskaber – men jeg synes, at det er vigtigere, at vi alle kan gøre

det sammen og bruge tiden sammen, end hvor luksuriøs rejsen bliver.

Nogle af de bedste minder fra min egen barndom har ikke nødvendigvis været dem, der har kostet mest i kroner og øre – selvom jeg er mine forældre dybt taknemmelig for at have prioriteret at vise mig så store dele af verden, som de har. Men til trods for det har mine bedste barndoms minder alle det tilfælles, at vi alle var samlet, og at vi har lavet noget sammen. Det har været, når begge mine forældre har været til stede, når jeg optrådte i årets skolekomedie, når vi alle fire sad på terrassen en søndag og spiste softice nede fra kiosken eller spillede spil en efterårsaften.

Den følelse, at min barneverden blev set og prioriteret af mine forældre, er noget, der ligger mig meget på sinde også at give min datter. Vores tid sammen betyder noget, og jeg har valgt at ville have tiden til at kunne være til stede i et Ludospil og ikke spille halvhjertet med, alt imens jeg mentalt folder vasketøj og minder mig selv om, hvad jeg skal nå, når den lille på et tidspunkt går til køjs.

Jeg har bestemt en masse drømme og ønsker om noget, jeg gerne vil nå, steder jeg vil opleve og så videre – men jeg prøver at lære mig selv at være til stede og nyde det, der er lige nu og her – og hvis det

hele skulle slutte i morgen, så håber jeg, at jeg vil have følelsen af at have fået det bedste ud af det, jeg har oplevet.

Så når vi prioriterer, som vi gør, er det et valg, vi træffer ud fra en vurdering af, hvilken måde brikkerne skal lægges på i vores familie, for at vi får det bedste resultat. Men det betyder jo ikke, at der ikke er masser af forhold eller ting, vi kunne ønske os var anderledes. Jeg kan for eksempel sagtens istemme mig koret, der skriger på bedre allokeringer i institutionerne. Jeg synes faktisk vores yngste går i en rigtig fin institution. Der er en masse søde børn, og der er nogle superengagerede ansatte, der gør, hvad de kan – og ofte mere – med de muligheder, ressourcer og den tid, de har. Men det er heller ikke fremmed for mig at opleve, når jeg henter vores datter, at der sidder et barn og græder på toilettet, fordi der ikke er en voksen i nærheden til at hjælpe med det, der skal hjælpes med, når man er 4 år og er på toilettet. Det er muligvis ikke fatalt, men det er en situation, som barnet er utryg i, og det sker desværre lidt for tit. Jeg tror ikke på, at forholdene kommer til at ændre sig markant, førend vi er færdige med børne-

havetiden i min familie og har derfor truffet det valg, at vi minimerer tiden, som vores datter er i børnehaven. For hun får helt bestemt en masse helt fantastiske oplevelser derhenne, hun har gode venner, børnene laver en masse sjove, skønne og udfordrende ting hver dag – og hun lærer en masse. Det er oplevelser, jeg ser hun vokser med og af, og oplevelser jeg ikke synes, hun skal være foruden. Men, når klokken slår tre eftermiddag, er hun også færdig som gårdsanger og trænger til ro, tosomhed, kærtegn og hygge – og det prøver vi at give hende. Vi har derfor valgt, at en af os møder tidligt og den anden sent – så børnene kan »nøjes« med 6 timer i institution, og samtidig kan vi som familie også få mere hyggetid og mindre ulvetime.

Ryst posen

Jeg ved dog godt, at det ikke er alle, der har samme muligheder, og der er regninger, der skal betales, der er job, der er mere eller mindre fleksible, der er skæve arbejdstider – og så er der eneforsørgere, skilsmissebørn eller andre konstellationer, der gør, at mulighederne er begrænsede eller anderledes.

Min pointe er blot, at det indimellem giver god mening at ryste posen og se, hvad der kan skrues på eller ændres på. Så længe vi bliver ved med at gøre det samme, får vi også mere af det samme retur; hvad end det er ulvetimer, lønforhøjelser eller noget tredje.

Jeg hørte den anden dag et program om territorier i hjemmet og om kvindens og mandens behov for at have territorier. Der var deltagere, der havde aftaler om, at de hver især havde et bestemt antal timer om dagen eller ugen, hvor de kunne træde ud af familien og kun dyrke sig selv eller egne interesser – og ikke blive forstyrret af familien. Jeg skal ikke stille mig til dommer for, hvad der fungerer i andre familier, men jeg sætter pris på, at vi ikke har sådan et set-up i min familie. Heldigvis for mig er vi enige om, at familien ikke er noget, man træder ud af eller ind i efter behov. Vores familie er noget, vi er en del af hele tiden. Jeg er en del af min familie, lige meget om jeg laver perleplader med vores datter, eller om jeg er i biografen med en veninde. Det betyder også, at der er plads til, at jeg netop kan tage i biografen eller min mand kan tage til boksetræning eller vinsmagning, eller hvad der nu er på programmet – men vi er en del af familien hele tiden, og hvis vores datter kaster op fem minutter-i-boksetræning eller et andet barn kommer hjem med en regning fra skolen, fordi hun ved et uheld har tabt en computer på gulvet – så er der ingen af os, der siger »det må du lige tage dig af selv, for jeg er netop startet på min egen territoriale, daglige time«.

Jeg har en klippefast tro på, at hvis familien fungerer, så er det mærkbart nemmere at få resten af puslespillet til at fungere også. Hvis familien fungerer, er det nemmere for min mand at tage til træning eller middag med nogle venner og

for mig at tage på en weekendtur til London med en veninde. Hvis familien fungerer, tror jeg, at det er nemmere at skabe rum for, at der også er plads til nogle af de mange andre ting, der er sjove her i livet – for i hvert fald, hvis vi herhjemme kan lægge tre glade, tilfredse piger i seng, er der uden tvivl mere overskud til at tage et glas vin og fordybe sig i samtaler, der spænder videre end praktik, vasketøj og hente-bringe aftaler – og måske overskud til også at finde på sjove eller interessante oplevelser med hinanden eller for hinanden.

For at blive i samme terminologi kan man måske dermed sige, at min familie er mit territorium – men med udgangspunkt i, at vi er en gruppe individer i familien. Og indimellem inkluderer aktiviteterne os allesammen og til tider kun enkelte eller dele af familien,

men jeg føler ikke noget behov for at skulle have en ugentlig eller daglig tidslomme, hvor jeg »må« træde ud af min familie for at dyrke mig selv. Det kan jeg – heldigvis – sagtens finde mulighed for, selvom jeg stadig er en del af eller sammen med resten af min familie. Jeg tror måske, at der kan være en pointe i at huske på, at vi også dyrker os selv i familielivet og i fællesskabet. At dyrke sig selv behøver ikke udelukkende at handle om spa-behandlinger på eksklusive klinikker eller at enemand bestige Mount Everest. Jeg tror sagtens, at man kan dyrke sig selv samtidig med, at man laver perleplader eller hopper i sofaen. Meget handler om vores tilgang til og perspektiv på aktiviteterne.

Hvorfor ikke?

Jeg lærte til et foredrag for nylig, at det kunne være givtigt for fami-

lielivet at sige »hvorfor ikke?«, og det har jeg taget til mig.

Mit 2018 skal derfor i høj grad handle om at sige »hvorfor ikke?«, inden jeg svarer eller tager stilling – for selvom tingene i hverdagen ikke bliver gjort, ligesom jeg havde forestillet mig – så tror jeg faktisk indimellem, at det kan give nogle gode og lærerige oplevelser at sige netop »hvorfor ikke?«. Hvorfor ikke prøve at tage på ferie til et land eller en by, som vi ikke kender noget til, eller som måske ikke er på Politikens top 10 over bedste rejsedestinationer? Hvorfor ikke prøve at køre en omvej hjem og stoppe ved en legeplads, som vi ikke kender? Hvorfor ikke lave en legeaftale med den nye pige i børnehaven eller invitere naboerne ind til kaffe?

Et af mine allerbedste minder fra min barndom er, da min bror og jeg skulle passes en weekend af min oldemor. Hun sagde til os, at vi skulle have pandekager og hakkebøffer til aftensmad – men vi skulle have pandekagerne først, så var vi sikre på, at vi kunne spise dem. Jeg er usikker på, om vi overhovedet fik andet at spise end pandekager – men det var i hvert fald en fuldstændig magisk oplevelse for både min bror og for mig selv. Og jeg tror, at vi kan skabe lidt mere magi og lidt mindre gråvej i hverdagen, når vi beslutter os for at sige »hvorfor ikke?«.

Charlotte Neira:

- Vores familie er noget, vi er en del af hele tiden. Jeg er en del af min familie, lige meget om jeg laver perleplader med vores datter eller om jeg er i biografen med en veninde.

Den nødvendige *samtale* om eksistens

Af Birgitte Kragh Engholm, sognepræst, udvikler, forfatter og fremtidsforsker, Vesterbro sogn

For knap fem år siden så et nyt initiativ lyset på Vesterbro. Med inspiration i 1920'ernes salontradition i Paris, hvor der i finkulturelle og intellektuelle kredse dengang blev talt om alt lige fra kunst og filosofi til om, hvad det vil sige at være menneske, slog vi på Vesterbro dørene op til det, der skulle vise sig at blive et succesfuldt og fremtidsgodkendt koncept med eksistenssamtalen i centrum: De Filosofiske Saloner på Vesterbro.

Fra Sokrates har vi lært, at samtalen kan sætte gang i refleksionerne, og at vi alle har potentialet for ny indsigt og erkendelse i os. I kristendommen og i de kristne fortællinger finder vi samme potentiale for indsigt og erkendelse, når Jesus igen og igen udfolder, hvad det vil sige at være menneske.

Med udgangspunkt i både Sokrates og Jesus, i filosofien og teologien, satte jeg mig, for små fem år siden,

for at udvikle og relancere et rum for eksistenssamtalen.

Motiverne var to:

For det første at skabe et koncept, hvor gæsterne ikke bare kom og blev *underholdt*, for derefter at gå hjem, tænde for Deadline og glemme det hele igen. Formålet var derimod at få gæsterne til at forholde sig til det, de hørte. Tage det ind og lade sig påvirke, forvandle, forundre og engagere af og i aftens emne.

Det andet motiv var at få eksistenssamtalerne tilbage i folkekirken OG ikke mindst at få engageret den sværeste målgruppe nemlig de 25-45-årige i samtalen.

Som udvikler i Vesterbro sogn er det min opgave at udvikle konkrete initiativer til det senmoderne menneske, OG derfor er det nødvendigt at *kende og følge udviklingen*. Hvem er fremtidens folkekirkemedlemmer? Hvilke krav, forventninger, behov og ønsker har de til både livet, folkekirken og deres medlemskab? Og hvordan kan vi som folkekirke svare på folks krav, forventninger, behov og ønsker?

Det handlede altså om at opfange de nye strømninger og tegne fremtidens mulige perspektiver, og for mit vedkommende om at sætte det hele ind i en folkekirkelig kontekst. Med tidens tendenser, aka megatrends for øje, gik jeg derfor i gang

Foto: Eric Guba

Sokrates (469 f.Kr.-399 f.Kr.).

med at udvikle det, der skulle blive til: De Filosofiske Saloner på Vesterbro.

Der er i fremtidsforskningens *scenario planning* 13 megatrends, der spiller ind, når fremtiden skal afkodes, men særlig tre megatrends var afgørende i udviklingen af de Filosofiske Saloner nemlig megatrendsene

- fra mere til bedre,
- fra servicering til aktivering og sidst, men ikke mindst
- fra den store historie til min historie.

Væk fra buffetkultur

Vækstsamfundet har haft det som succeskriterie at skabe kvantitet. Buffeten, der bugner med alverdens tænkelige retter, var målet i vækstsamfundet, men vi bevæger os langsomt over i et mere værdi-

Filosof Anders Fogh Jensen gæster ofte de Filosofiske Saloner på Vesterbro, hvor han bl.a. har talt over emnerne »mod« og »dannelse«. Her ses han i samtale med sognepræst Birgitte Kragh Engholm.

præget samfund, og hvis vi kigger på den tendens, som ligger i fremtidens *værdisamfund*, kan vi se, at vi er på vej til at forlade buffetkulturen. Vi vil i fremtiden ikke have mere, men bedre.

Megatrenden *fra mere til bedre* er blandt andet en reaktion på det vilkår, at vi alle har mere travlt end nogensinde. Tiden bliver for det moderne menneske i stigende grad en knap ressource og derfor vil vi i fremtiden ikke bruge vores knappe tid på hvad som helst. Det bevidste valg for fremtidens moderne menneske vil derfor gå i retning af *fra mere til bedre*. Det moderne menneske vil i fremtiden stille krav om, have behov for, ønske om og forvente kvalitet fremfor kvantitet.

For mig betød det, at udviklingen af de Filosofiske Saloner skulle tage udgangspunkt i, at gæsterne skulle have en aften, der var »bedre« end alle andre. Vores location uKirken på Vesterbro blev sat op efter den franske salonmodel; grupper af gamle tunge klunkemøbler, velourlamper, tunge gardiner, bunker af levende lys, god fransk brie og rødvin, lækre baguettes fra byens bedste bager og Sidney Bechet i højtalerne var blandt de nøje udvalgte ingredienser. Hver eneste detalje fra PR, setting af rummet, traktementet, til velkomsten, billetsalget og hele den stemning, jeg ville skabe, blev udviklet og gennemtænkt efter meгатrenden *fra mere til bedre*.

Skal være medskabende

Den anden meгатrend, der blev sat i spil i udviklingen af de Filosofiske Saloner, var trenden *fra servicering til aktivering*.

Megatrenden fra servicering til aktivering er en direkte konsekvens af individualiseringen, vi vil ikke længere finde os i passive standardløsninger, men vil indtages og være medskabende, hvis det skal give mening for os. I fremtiden vil folkekirkens medlemmer altså ikke være tilfredse med bare at blive serviceret.

Service er passiv. Og fremtidens medlemmer vil være aktive. De vil være medskabende og har brug for at blive inddraget for at opleve noget som menings- og værdifuldt.

Med den megatrend i baghovedet stod det klart, at den traditionelle og mere passive foredragsaften skulle ændres til en aktiv og medskabende samtalsalon. Derfor bliver folk efter velkomst og oplæg af henholdsvis en ekstern oplægsholder og undertegnede, der står for teologien, opfordret til at sætte sig i små grupper af tre-fire personer og helst sammen med nogle, de ikke kender. Herefter får de et samtaleark, som de kan bruge som guidance under deres samtale, der varer en times tid. Samtalearket sikrer, at folk investerer og engagerer sig i aftenens emne og får engageret sig selv og deres egne refleksioner og erfaringer. Efter samtalerne tager vi en »Højlandsforsamlingshusrunde«, hvor folk deler, spørger og kommenterer, hvad der er blevet samtalt om. Vores oplevelse og tilbagemeldinger på salonerne er, at folk efter to engagerede og levende timer går forandrede, forundrede, belyste,

oplyste og meget glade hjem. Og de 115 billetter, som vi sætter til salg, er væk på tre dage, og ventelisten for at komme med er lang. Den sidste trend, der er tænkt ind i de Filosofiske Saloner på Vesterbro, er trenden *fra den store historie til min historie*. Trenden kredser om det faktum, at det senmoderne menneske i høj grad er løsrevet fra traditionen og de store fortællinger. Det moderne menneske er blevet et projektmenneske, der hopper fra tue til tue, fra isflage til isflage, og som hele tiden er på overarbejde for at *fortælle* dets egen identitetshistorie i individualiseringens tidsalder. Derfor søger det moderne menneske rum og større fortællinger, hvor det kan *blive til* som menneske. Rum, hvor det kan finde næring til eksistensen og hjælp til det store spørgsmål: Hvem er jeg?

Den nødvendige refleksion

De Filosofiske Saloner på Vesterbro

har fra første dag været en kæmpe succes. Behovet for rum, hvor samtale, refleksion og dybde prioriteres er stort. Og behovet for at samtale om, hvad det vil sige at være menneske, og reflektere og samtale om store begreber som fortvivelse, dannelse, gentagelse, mod, mening, længsel etc. er nødvendig, hvis vi ikke skal segne under den overbelastning, det er at leve i så larmende og hurtig en verden, som vi gør i de her år. Samfundet kalder på alt det, der er nødvendigt for, at mennesket kan præstere, leve op til, udvikle, klare og optimere rollen som samfundsnyttig og bidragende borger, men ingen steder tales der længere om, hvad det egentlig vil sige at være menneske på de vilkår.

Det ville vi gøre noget ved, for aldrig har der været skreget så meget efter næring og vitaminer til eksistensen, som det gør i senmoderniteten.

Glimt fra en filosofisk aften under overskriften »Mod« i Gethsemane Kirke med 115 engagerede gæster.

Mit hjem er hvor mit *hjerte* er

Af Katrine Emma Rosenfeldt Jensen, serviceøkonom stud., kostvejleder og børnesundhedsvejleder

Jeg er det, man kalder expat-hustru. Det vil sige, at min mand er udstationeret rundt omkring i verden, og jeg er medfølgende hustru. Sådan en hjemmegående hustru, som styrer hus, barn, barnepige, hushjælp, og som sørger for at pleje relationerne, hvor end vi nu er, og som samtidig sørger for at sende blomster til svigermor, når hun har fødselsdag, sætte kryds i kalenderen til konfirmation osv. Sådan et helt traditionelt stereotypet forhold for den slags liv, som vi nu engang lever.

Det er i hvert fald sådan, mange forestiller sig, at det er, når jeg umiddelbart fortæller om vores liv. Men nu er vi trods alt i 2018, og det stereotype er ikke så stereotypet alligevel. Heldigvis. En masse gode kvinder har før min tid gjort op med de kønsroller, som vi har siddet fast i i mange år.

Tak for det!

Der er vældig mange kulturelle normer, uanset hvor man er i verden. Tingene er som tingene er, og man skal ikke træde meget ved siden af, førend det bliver målt, vejret og grundigt vurderet. »Duer ikke, væk«.

Måske.

For det er ganske svært at bryde disse normer. Når det endelig bli-

ver gjort, ja så er man noget ganske særligt, det være sig positivt som negativt. Men særlig, det er man.

Der er kommet utroligt mange platforme, hvorpå man kan vise sit liv i billeder og med ord, argumentere for sine valg og inspirere andre. Eller i værste fald blive gjort nar ad. Det at falde udenfor kategori og bryde normerne er jo sært. Det sære har vi svært ved at holde os til. Berøringsangst ligefrem. Vi føler os hurtigt utilpas, når nogen falder udenfor – og det ligefrem er selvvalgt. For man er jo noget særligt.

Mine 10 timer

De sidste 10 år er jeg selv faldet udenfor kategori med jævne mellemrum. Sammen med min mand, og senere hen også med vores søn, har vi boet rundt om i verden og kun i korte perioder i Danmark. Her i 2018 er vi atter på vej ud. 2018. Året hvor jeg tænker, »hvem mon er den første til at spørge mig, om jeg ikke keder mig«. For sådan er det jo at være expat-hustru, og sådan er det også at være dansker. I vores øjne kan man ikke bare være. Være i det øjeblik man er i. Der skal være en plan. Der skal være ambitioner. Noget mere. Hele tiden noget mere. Og ja, der skal være noget mere til i mit liv også, for livet er for mig så meget mere end at være hjemmegående og holde hus. For mit vedkommende i hvert fald. Bevares, jeg holder da også hus, i

og med at min mand arbejder 10 timer dagligt, så nogen skal jo gøre det der med at smøre madpakker, ordne vasketøj og samle strømper op fra gulvet. Jeg vender den bare også om og tænker, »hvad skal jeg så bruge MINE 10 timer på?«. For det er det gode ved at være expat-hustru. Man bliver privilegeret.

Her mener jeg ikke økonomisk, selvom det ganske ofte er en kærtkommen sidegevinst, at økonomien er lidt bedre ude end hjemme, men det er ikke det, jeg taler om. Jeg taler om den vigtigste ressource i vort århundrede. Nemlig tid. Masser af tid. 10 timer om dagen. Skal de gå med det, folk som oftest tænker, at jeg laver. Holder hus og keder mig? Nej, det er ikke umiddelbart min plan. Børn, familie, uddannelse, arbejde, skabe relationer og alt det andet, for andre ligegyldige, som jeg har lyst til at lave – det nytteløse om man vil, det skal alt sammen være en del af mine 10 timer.

Familien er den vigtigste, når jeg skal planlægge mine 10 timer. Det er der, hvor hjertet er, og vi ved jo nok, at størst af alt er kærligheden. Familiekonstruktionen er for så vidt ligegyldig. Regnbue, far og far, mor og mor, alenemor, alenefar, sammenbragt, to voksne og to børn, tre børn, 10 børn, vand der er tykkere end blod.

Familie er, hvad vi gør den til, og hvad vi vælger, at den skal være. Vores bedste venner kan være den bedste familie, fremfor den vi er tildelt ved gener. Man skal ikke,

hvis man ikke kan. Man skal have omsorg og empati, men man skal også være i det med hjertet. 2018-familien er lige det, vi ønsker, at den skal være.

Den vigtige tid

Børnene, de bedste af slagsen. Alle forældre har de bedste, klogeste, smukkeste og mest talentfulde børn i verden. Ligeså er det med vores søn. Et lille menneske, som også skal opleve verden og udvikle sig til et pragtfuldt voksent menneske. Noget han jo kun kan gøre, hvis vi voksne omkring ham hjælper ham. Hans nysgerrighed, umiddelbarhed og trang til at prøve alle grænser af ser vi som forældre som vores fineste opgave at hjælpe ham til at udfordre og bevare. Samtidig med at han skal forstå de simple regler i livet og lære de der grænser at kende. Der er uendeligt mange måder, hvorpå man kan gøre det, og som forældre vil man nok til evighed være en lille smule i tvivl om, hvorvidt man gør det på den rigtige måde. For meningerne omkring det er mange, og dem skal vi som forældre også navigere i. Men den vigtigste mening er den, vi aflæser, når vi ser på vores børn, det enkelte barn, og oplever deres trivsel. Den vigtige ressource, tiden, er den vigtigste faktor for, at vi skaber nogle fantastiske mennesker, som med tiden sørger for, at verden er et sted, vi alle har lyst til at være. Det er vores ansvar at lære dem ansvar, og at ansvar ikke er en byrde, men et privilegie. Udnytter vi ikke den vigtige ressource bedst muligt, så skaber vi heller ikke det

bedst mulige. Så er det lige meget, om vi spiser æggemadder til aften hele ugen, og at skjorterne ikke knitrer. Hvis vi bare bruger tiden på det, der er vigtigt. At være sammen og at bare være til uden nødvendigvis at have en plan. Det er det, jeg blandt andet skal bruge mine 10 timer på.

Som expat-familie bærer man den ekstra byrde, at man ofte river sine børn op med rode hvert 3.-4.-5. år. Det netværk, som ens børn har skabt af venner, pædagoger, lærere, fritidsaktiviteter, lokalsamfundet, og hvad der ellers måtte være, bliver udskiftet mange gange, når man er expat-barn. Ligeså givende det er for et barn at opleve verden, ligeså hjerteskræende er det at se, hvor ondt det gør, når de her børn skal sige farvel til det hele og starte forfra. Alt er en afvejning, hvad er bedst for barnet, for de voksne og for vores enhed, familien.

Livet som expat-barn

Jeg har selv gået på en international kostskole i Danmark, og i sagens natur har jeg gået i skole med mange expat-børn, som er sendt til Danmark for at få nogle danske kundskaber. Ikke blot i sprog, men også det kulturelle og det sociale. For slet ikke at tale om det familiære, idet mange boede hos deres bedsteforældre i vores friweekender, da forældrene forsat var udstationeret. Enkelte boede i egen lejlighed og så deres forældre til sommer og jul. Det er et fåtal, der har valgt expat-livet for sig selv i voksenlivet. Det er nok i virkeligheden ikke så svært at forstå det fravalg, hvis man tænker over,

hvordan det må være at være barn i sikker havn hos sine forældre indtil 6.-7.-8. klasse, hvorefter man bliver sendt til sit oprindelige hjemland og derefter kun ser sine forældre 3-4 gange om året.

Meget er sket, siden jeg selv var barn og var et barn i en voksenverden. Vores generation har en anden tilgang til familielivet og det at have børn. Jeg vil vove at påstå, at vi over en bred kam værner lidt mere om børnene og lader børn være børn i en børneverden. Vi er sammen med vores børn i øjenhøjde, vi lytter, vi anerkender, og vi søger kompromis. Vi guider. Forskellen på vores måde at være forældre på og vores forældres og bedsteforældres føles for manges vedkommende markant. De før-omtalte platforme giver ikke kun vores generation et sted at ytre os, men også de ældre generationer. Debatterne ender ofte i to ringhjørner, hvor den ene råber »Curlingforældre«, og den anden råber »Anerkendelse«. Begge lejre glemmer måske i kampens hede, at den gyldne mellemvej også findes. Man kan sagtens dyrke ubetinget omsorg, samsovnning, et familieliv i børnehøjde og samtidig lære børn ansvar, omtanke og selvstændighed. Der er ikke rigtig og forkert, så længe vi alle gør vores bedste.

Uddannelse for livet

Nu hvor vi medio 2018 skal flytte til Asien, så rykker vi vores søn op med rode. Det betyder et skift af børnehave, farvel til venner, pædagoger, bedsteforældre, vante omgivelser og alt det andet, der

betyder hele verden, når man er et barn. I vores søgen efter børnehaver og skoler løber vi ret meget panden mod muren. Vores søn er født i august, og han vil til den tid være 5 år. Det betyder, at han ifølge det engelske og amerikanske system skal starte i o. klasse. I Danmark ville han tage det sidste år i børnehaven og bruge seks måneder på brobygning til skolen. De internationale skoler står stejlt på, at fem år = skole. Vores søn, som naturligvis er som et af de førnævnte meget talentfulde, intelligente og smukke børn, er på trods af det bare ikke parat til at gå i skole. Uanset hvor blidt det måtte være at gå i o. klasse. Han skal sige farvel til en masse, flytte til et nyt land, nyt klima, ny kultur og nå ja, lære et helt nyt sprog. Langsigtet er sandsynligheden for, at han skal gå i skole, til han er minimum 25 år temmelig høj. Altså 20 år frem i tiden. En god 1/3 af hans liv. Jeg tænker, at han nok skal nå det hele. Uddannelse er vigtigt. Absolut. Uanset om man vil være købmand, rumforsker eller gøgler, så skal man lære det. Man skal gøre sig umage, og man skal tilegne sig kompetencer til at navigere i livet. Han er knap fem år. Jeg har tiltro til, at det nok skal gå, uanset om han starter nu eller næste år. Vi vælger at se på vores barn fremfor de kasser, som dikterer, hvilken han bør passe i.

Faktisk værdsætter jeg uddannelse uendeligt meget. Var det muligt, ville jeg være evighedsstuderende. Jeg har lige nu selv tre afsluttede uddannelser og er i gang med to mere. Den ene afslutter jeg i 2018 og den sidste i 2019.

Selvom jeg advokerer for, at tid er den vigtigste ressource, så er uddannelse i top tre. Det danner os, beriger os, beriger verden og bringer os ud i verden. Eller lader os blive lige præcis i det smørhul, vi er vokset op i og ønsker at forblive i. Det er det, uddannelse giver os. Muligheder.

I Danmark er vi så privilegerede, at vi får gratis undervisning helt fra o. klasse til universitetet. Vi bliver ovenikøbet betalt for at deltage, når vi er fyldt 18 år. Det er et privilegie udover alle grænser. Vi får kvit og frit tilbudt en af de vigtigste ressourcer i verden.

Mit råd vil til hver en tid være, at man skal tage imod den med kyshånd. Uanset om man vælger gøglervejen eller forskervejen. Jeg forsætter og afslutter min studier, og så må jeg finde ud af, hvorledes de skal omsættes og gøre gavn. Det er det, jeg blandt andet skal bruge mine 10 timer på.

Jeg glæder mig til 2018 og alt det, vi skal opleve. På godt og ondt. For ligeså spændende det bliver endnu engang at rejse ud i verden, ligeså hårdt bliver det at sige farvel til alt det kendte. Sige farvel til dem vi elsker og holder af. Farvel er dog så prætentøst, for i virkeligheden er det jo bare på gensyn. Farvel, god rejse betyder det i virkeligheden lidt løst oversat. Det er ikke noget endegyldigt. Det er blot et ønske om god rejse. Det ønsker jeg for os selv og for alle andre, en god rejse uanset hvorhen den går. Man siger jo »Ude godt, hjemme bedst«. Mit hjem er, hvor mit hjerte er, hos min mand og vores søn. Uanset hvor i verden det måtte være.

*Katrine Emma Rosenfeldt Jensen.
36 år, gift på 12. år, 1 barn.
Serviceøkonom stud. samt kostvejleder og børnesundhedsvejleder.*

Frivillighed, *overskud* og *livskvalitet*

Den danske tradition med at arbejde frivilligt skaber glæde hos både den frivillige og den, som hjælpes

*Af Minna Skytte,
lokalformand for
Red Barnet
Kalundborg*

Vi sidder i kongressalen på Nyborg Strand, omkring 300 mennesker i alle aldre fra 20-80. Kvinder og mænd – en hel del lykkelige senagere med gråt hår, men også mange unge med hestehale eller hipsterskæg. Det er Red Barnets Landsmøde 2017 for frivillige fra landets lokalforeninger.

Forsamlingen er dog bare et lille udpluk af de mange, mange frivillige, som arbejder for verdens førende børnehjælpeorganisation: Save the Children. Samhørigheden er mærkbar, når vi én gang årligt mødes. Vi networker med hinanden og med konsulenter og ansatte fra sekretariatet på Rosenørns Allé. Vi lytter til nyt om organisationens arbejde med at redde og beskytte børn, der lever i katastrofeområder eller krigszoner verden over eller børn i Danmark, der skal beskyttes mod overgreb og styrkes i deres udvikling. Vi lytter også til generalsekretær Jonas Keiding Lindholms »brandtaler« – og vi fester! Forskning viser, at en af vejene til et langt og lykkeligt liv går gennem god økonomi, godt helbred

og samvær med andre mennesker. Men andre undersøgelser viser, at også frivilligt arbejde øger livsglæden markant og giver livet mening. Jeg kunne have valgt mellem et utal af andre organisationer og massevis af andre frivillig-job, for i Danmark er der tradition for frivillighed, og det føles naturligt at udføre frivilligt arbejde, når der er overskud. Næsten halvdelen af danskerne udfører frivilligt arbejde, hele 41% i 2017, og fordelingen mellem kønnene er meget ligelig. Blandt mænd er det 36%, mens 33% af kvinderne er frivillige.

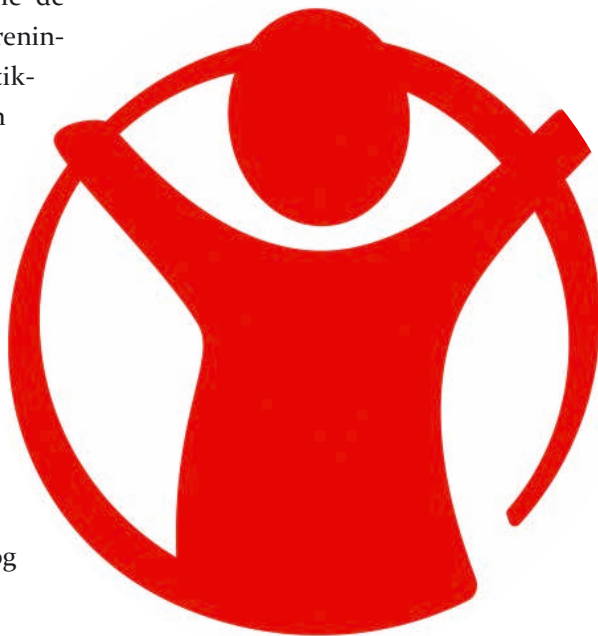
Antallet af frivillige i Danmark er vokset i de seneste år, især i gruppen af seniorer, der har forladt arbejdsmarkedet, er antallet blevet større. Og der er nok at gøre. Tænk for eksempel på alle de frivillige i landets sportsforeninger, på dem i genbrugsbutikker, på lektiehjælpere, dem der sidder i grundejerforeningen, er besøgsvenner eller rickshaw-førere for plejehjemspassagerer.

Med hjerte, holdning og handling

Når mit eget valg faldt på Red Barnet, skyldes det, at børn altid har været vigtige i mit liv. Børn er fremtiden og den største ressource, vi har.

Så mottoet, »Red Barnet redder, beskytter og styrker børn og gør det med hjerte, holdning og handling«, findes ikke bedre. Efter min opfattelse, i hvert fald.

Jeg var derfor forundret, da Red Barnet i 2017 kom under angreb fra visse danske politikere, fordi Save the Children havde et redningsskib i Middelhavet i forsøget på at mindske antallet af børn, der mistede livet på flugt fra krigen i Syrien. Det syntes malplaceret at skulle forklare og præcisere, at organisationens handlinger udspringer af Red Barnets navn og motto, og at det ikke var en politisk aktion, men en aktion for at redde børneliv.

Gennem mit arbejde som frivillig har jeg mødt nogle af de flygtninge, som klarede rejsen over Middelhavet. En af dem er Khalid, som måtte flygte efter et overfald af regeringssoldater i sit eget hjem. I Syrien har man ikke ustraffet kontakt med organisationer som Human Rights Watch, og hans aktiviteter på nettet var registreret. Sammen med sin bror efterlod han familien i Syrien og tog rejsen gennem Ægypten til Libyen. Derfra lykkedes det at få plads i en overfyldt båd, der sammen med to andre både sejlede mod Italien. Han fortæller om, hvordan en af disse sank, at de andre både ikke kunne hjælpe dem, og at den italienske kystvagts skib ikke nåede

frem tids nok til at redde alle. Skrigene om hjælp hænger stadig i hans ører.

Plads til alle

Jeg mødte Khalid på Sprogcenteret, hvor jeg kom for at hjælpe forældre, hvis børn skulle have tilbud om at søge hjælp hos Red Barnet til integration via »Fritidskontoen«. Fritidskontoen er et initiativ i min lokalforening af Red Barnet, som støtter børn og unge økonomisk til at få et aktivt fritidsliv. Vi henvender os til børn fra hjem med trængt økonomi. Det er for eksempel børn af enlige forældre, børn med forældre på overførselsindkomst eller integrationsydelse.

Målet er at sikre disse børn adgang til de fællesskaber, der findes, når man indgår i et aktivt fritidsliv. Vi ser, at børn derigennem får færdigheder, kontakter, mod og livslyst. Alt sammen ting der ruster dem bedre til uddannelse og voksenliv. Initiativet med at støtte vanskeligt stillede børn i kommunen blev startet i 2012 og har haft stadig stigende succes. Senest er 200 af kommunens børn og unge i 2017 blevet støttet til deltagelse i fritidsaktiviteter. I nogle kommuner ses det som en kommunal opgave at sikre sårbare børn et fritidspas, og der er da også forhandlinger i gang om at få Fritidskontoen på det kommunale budget, så det bliver et fast tilbud

Syriske Khalid sammen med sin kone Noura og deres børn på besøg hos Minna Skytte og hendes mand Hans Jacob. De er meget enige om, at det er en fornøjelse at give en hånd med og få et venskab retur.

for kommunens mest sårbare børn og unge. Men indtil videre har lokalforeningen taget dén opgave på sig. Finansieringen sker gennem fundraising og støtte fra §18-midler. Samarbejdet med sportsforeninger og fordelingen af børnene efter deres ønsker ligger hos Red Barnets lokalforening. Halvdelen af de børn, Fritidskontoen støtter, er flygtningebørn, som er kommet med den store bølge i 2015 og ved de efterfølgende familiesammenføringer.

Kan vi lykkes med integrationen denne gang?

I forbindelse med flygtningestrømmen i 2015 kunne man næsten tale om en mobilisering af frivillige. En mobilisering, der opstod spontant med blandt andet græsrodsbevægelsen, Venligboerne, men også med en tilstrømning af frivillige til (de frivillige) organisationer som Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp. Vi kan kun håbe, at denne mobilisering er en blivende tendens, der kan medvirke til, at vi denne gang får løst integrationsopgaven bedre end tidligere. Regeringen greb dengang momentum og fulgte op med en indbydelse til civilsamfundet om samarbejde om at udvikle løsninger til bedre integration. Frivilligrådet og Rådet for Etniske Minoriteter var enige om det grundlæggende i, at integration ikke kan ske hos de offentlige myndigheder, men gennem mødet med os danskere i hverdagen. Allerbedst sker det på arbejdspladsen, i sportsforeninger og gennem naborelationer. Til at begynde med kan integrationen

dog udmærket hjælpes på vej gennem tilbud fra de frivillige organisationer. Røde Kors har »Venner viser vej« og Red Barnet har »Velkommen til Danmark-klubber« for flygtningefamilier.

Samskabelse gav effektiv integration

I Kalundborg var det de frivillige organisationer, der inviterede kommunen til samarbejde. Lokalformanden i Røde Kors tog initiativet og samlede frivillige og kommunalt ansatte, og det Frivillige Integrationsnetværk opstod. Det var i dette frivillige netværks-samarbejde mellem jobcentrets ledelse, sagsbehandlere, etniske foreninger og frivillige organisationer, vi fik idéen om at finde danske familier, der havde lyst til at etablere relationer til flygtningefamilier.

Sådan en 1:1 mentorordning burde nærmest alle flygtninge kunne til-

bydes. Det er selvfølgelig ikke muligt, men tænk, hvis alle nye havde nogen at øve dansk med i en praktisk dagligdags kommunikation – nogen, der kunne hjælpe med de ca. 1000 ting, man ikke kender til eller fatter – nogen at besøge og nogen at invitere. Så må integrationen da lykkes! Og det endda til gensidig glæde og berigelse.

Vi har lige haft besøg af Khalid, som skulle have sproglig assistance med selvangivelsen. Han har nemlig allerede fået fast arbejde, og det har hans hustru, Noura, også. Efter to år i Danmark!

De kom med gode uddannelser, det allervigtigste i deres ellers sparsomme bagage. De er allerede i stand til at bidrage til fællesskabet, og de er ved at finde fodfæste for sig selv og deres børn i det danske samfund.

Det er en fornøjelse at give en hånd med og få et venskab retur.

Kvindestemmer 2018:

Musikalsk eftermiddag med kunstneriske oplevelser

Folkevirke er klar med en invitation til **Kvindestemmer '18** sammen med Kvinder i Musik, Kvindelige Kunstneres Samfund og Dansk Blindesamfunds Kvinder.

Det traditionsrige arrangement holdes **lørdag den 3. marts 2018 kl. 11.30-16.00** i det tidligere Jazzhouse, som nu er nyindrettet og omdøbt til **Hotel Cecil**. Stedet er blevet ombygget de seneste måneder og slår dørene op i slutningen af februar, så Kvindestemmer bliver en af de første, større arrangementer i Hotel Cecil.

I år er det 12. gang, at Kvindestemmer bliver præsenteret. Igen med en høj, kunstnerisk kvalitet og med fokus på kvindelige kunstneres forskellige udtryksformer inden for litteratur, musik, sang og billedkunst.

Chris Poole

Dagens program ser således ud:

Kl. 11.30:

Dørene åbnes.

Kl. 11.50:

Kvindestemmer introduceres ved **kunsthistoriker og redaktør Lisbeth Tolstrup.**

Kl. 12.00:

Komponist og fløjtenist Chris Poole.

Chris Poole, komponist og rytmisk fløjtenist, har udviklet sin egen stil, hvor hun udnytter fløjten både traditionelle og utraditionelle lyde i et miks af jazz, minimalisme, folk og ny kompositionsmusik. Mange stykker er inspireret af kvinder gennem historien. Udover solofløjtekoncerter har Chris Poole spillet i mange kvindebands gennem tiden, bl.a. Lilith og 14 Red Ladies. I Kvindestemmer spiller hun et udvalg af sine stykker for solofløjte, hvoraf nogle er fra teaterforestillinger, som hun har skrevet musik til.

Kl. 12.30:

Forfatter Dorrit Willumsen.

Dorrit Willumsens prisbelønnede forfatterskab består af mere end 20 romaner, digt- og novellesamlinger, skuespil og erindringer. Hun vil lave punktnedslag i sit forfatterskab med fokus på sin seneste roman »Nær og fjern«.

Omdrejningspunktet i Dorrit Willumsens værker er nutidsmenneskets længsel efter lykke og kærlighed, men det er barske skæbner og konflikter i intimsfæren, hun skildrer.

Kl. 13.00:

Billedkunstner

Tine Hecht-Pedersen.

Som kunstner er Tine Hecht-Pedersen i årene 1984-1991 uddannet på Kunstakademiet i København – med indtryk også fra Det frie Akademi i Haag i Holland. Hendes lærere var bl.a. Torben Ebbesen, Hein Heinsen og Bjørn Nørgaard. Sin debut fik hun på Charlottenborgs Efterårsudstilling i 1984. Der præsenterede hun nogle skulpturer bestående af træstammestykker beklædt med plast, pap og adobe.

Kl. 13.30:

Pause.

Kl. 13.45:

Forfatter og filminstruktør

Sonja Vesterholt.

Sonja Vesterholt er forfatter og prisbelønnet dokumentarfilminstruktør og er en charmerende og indsigtfuld fortæller, der med humor og sans for detaljer synliggør kulturmødet. Hun kom til Danmark fra Sovjetunionen i 1970. Hun har instrueret og produceret

A portrait of Sonja Vesterholt, an older woman with curly, light brown hair, resting her chin on her hand. She is wearing a dark top. The background shows a bookshelf.

Sonja Vesterholt

en lang række dokumentarfilm og tv-programmer, hvor flere har vundet priser. Hun udgav i 2011 erindringsbogen »Hunden er rask«, og i 2016 udgav hun »Kærlighedslandet«, hvor Sonja Vesterholt fortæller om sine år i Danmark.

Kl. 14.20:

Fagottist Aida Nadeem.

Aida Nadeem er oprindeligt klassisk uddannet fagottist, men efter flight fra Irak og en årrække i Danmark har hun etableret sin egen genre, arabtronica, elektronisk vestlig musik med en umiskendelig arabisk tone. Hun betegner sig selv som en »s sofistikeret vagabond« med optræden i såvel Mellemøsten som i Danmark og Sverige og vil ved koncerten blandt andet spille numre med fagot, vokal og elektronik fra sin nye cd.

Kl. 14.50:

Forfatter Christina Hesselholdt.

Christina Hesselholdt er uddannet fra Forfatterskolen, hvor hun også har undervist. Hun har været medredaktør på de litterære tidskrifter Banana Split og Den Blå Port.

Hun er et af hovednavnene inden for dansk 90'er-minimalisme. Hendes sparsomt formulerede prosatekster dannes ofte ved at spille på ordenes dobbelte eller mangedobbelte betydninger, flere lag i teksten. Hun har desuden været med til at udvikle og cementere punkromanen som genre.

A portrait of Aida Nadeem, a woman with dark curly hair, smiling and resting her chin on her hand. She is wearing a patterned top and large earrings.

Aida Nadeem

Pris: Kr. 100.

Billetter købes ved indgangen.

Café: Der kan købes sandwich, øl, vin, vand, the og kaffe.

Ret til ændringer i programmet forbeholdes.

Arrangementet har fået økonomisk støtte fra:

- Statens Kunstfond
- Den Bøhmske Fond
- Kvindernes Bygning
- Folkevirke
- Kvindelige Kunstneres Samfund

Emma Gad(e)-festen

Folkevirke er med til at markere 100 året for udgivelsen af Emma Gads »Takt og Tone«

I 2018 er det 100 år siden, at Emma Gad udgav sin bog »Takt og Tone«. Emma Gad var en af de drivende kræfter for at få bygget Kvindernes Bygning, hvor Folkevirke har til huse. Kvindernes Bygning vil hylde Emma Gad med en stort anlagt gadefest – **Emma Gad(e)-festen**. Det sker med et brag af en fest **lørdag den 2. juni kl. 11.00-16.00** i Niels Hemmingsens Gade.

Ud over de programsatte taler og musik vil der i løbet af dagen blive budt på brunch, være salg af en Emma Gad kage fra La Glace samt salg af Emma Gad-bolsjer fra Sømods Bolcher.

I gaden bliver der opstillet special-designede boder, så de kvindeforeninger, som bor til leje i Kvindernes Bygning, kan fortælle om deres aktiviteter og tilbud.

Folkevirke har sagt ja tak til at få en bod, hvor folkevirkere dagen igennem kan have forskellige aktiviteter og også fortælle om sine

aktiviteter landet over. Folkevirkes forretningsudvalg er i fuld gang med at planlægge arrangementer og aktiviteter. Hvis nogle af Folkevirkes kredse rundt om i landet har forslag eller gode bud på aktiviteter, så kontakt Folkevirkes kontor, så det hele kan blive koordineret bedst muligt.

Boderne bliver meget smukke – designet af medlemmer af Kvindelige Kunstneres Samfund.

I programmet er der indlagt pauser, så bl.a. Folkevirke kan få mulighed for at have aktiviteter ved sin bod og også for at kunne indgå i dialog med gadens besøgende.

Dagens foreløbige program

Kl. 11.00:

Gaden åbner med en velkomst ved **formand for Kvindernes Bygning Annemarie Balle**.

Brunch med kaffe, croissant, Emma Gad-kage m.v.

Kvindeforeningernes **boder åbner**.

Kl. 11.45:

Helligåndskirkens klokkenist spiller kvindemusik.

Kl. 12.00:

Festtale ved **forfatter Pia Fris Laneth**.

Pia Fris Laneth er prisbelønnet forfatter, journalist og fortæller. Hun blev landskendt for bestselleren »Lillys Danmarkshistorie«. Hendes bog »1915 – da kvinder og tyende blev borgere« fik Weekendavisens litteraturpris. Pia Fris Laneth har redigeret den nye Takt og Tone-bog fra forlaget Frydenlund.

Kl. 12.20:

Præsentation af **ny bog om Emma Gads Takt og Tone** fra **forlaget Frydenlund**.

Kl. 12.30:

Musik – Band Mizgin.

Musikeren Mizgins musik har rødder i den kurdiske folkemusik og

er desuden præget af nysgerrighed og åbenhed over for andre kulturers musiktraditioner. Hun er selv komponist, sanger og saxspiller og ledsages af Anders Honoré på sax og Mirweis Fedai Ahmed på tabla.

Kl. 13.00:

Erhvervskvinde Inge Correll.

Inge Correll er kendt som takt- og tone-ekspert. Hun har i en årrække drevet Havreholm Slot. Har modtaget prisen »The Leading Women Entrepreneurs of the World« og været kåret som »Årets Danske Erhvervskvinde«. Inge Correll har skrevet to bøger om takt og tone.

Kl. 13.15:

Journalist Simi Jan.

Simi Jan er korrespondent for TV2 Nyhederne i Mellemøsten og har i en årrække boet i Pakistan og

Afghanistan. Arbejdet i disse to lande blev til en personlig dannelsesrejse. Hun har bl.a. udgivet bogen »Til te hos Taleban«.

Kl. 14.00:

Livgarden spiller.

Fra Den Kongelige Livgardes Musikkorps, der til daglig tæller 36 musikere, kommer Christian IX Ensemblet. Besætningen med ni musikere var meget almindeligt for 100 år siden, hvor der var masser af disse små musikkorps. Ensemblet spiller musik fra Livgardens velkendte repertoire og særlig musik, der markerer dagen med både takt og tone.

Kl. 14.45:

Astrofysiker Anja C. Andersen.

Anja C. Andersen er astrofysiker ved Niels Bohr Institutet i

København. Hun er tilknyttet Københavns Universitet, Dark Cosmology Centre, og er en meget aktiv formidler af astronomisk forskning. Har udgivet flere videnskabelige bøger og modtaget flere priser – bl.a. Rosenkjærprisen, Dansk Magisterforenings forskningspris, Mathildeprisen samt H.C. Ørsted Medaljen i sølv.

Kl. 15.45:

Helligåndskirkens klokkenist spiller kvindemusik.

Kl. 16.00:

Emma Gad(e)-festen slutter og kvindeforeningernes **boder lukker.**

Ses vi?

Folkevirke på Københavns Vestegn:

Inspirerende dag med litteratur og sociale emner

Lørdag den 17. marts 2018 inviterer Folkevirke på Vestegnen til en spændende **temadag**, hvor der bliver fortalt om både **litteratur** og mere **alvorlige, sociale emner** samt spillet **musik**.

Dagen holdes i Menighedshuset, Solsortevej 1, Tåstrup.

Programmet ser således ud:

Kl. 10.00: Kaffe/te med friskbagt brød på bordene.

Kl. 10.30: »Prioriteringer i sundhedsvæsenet«, hvor **Poul P. Jaszczak, pens. overlæge** og **medlem af Etisk Råd**, fortæller om sit syn på »aktiv dødshjælp – aktiv livshjælp« og om alle de behand-

linger, der uanset pris og sikker effektivitet, skal gennemføres.

Kl. 12.00: Frokost.

Kl. 13.00: »Læselysten tilbage til de unge via læsefællesskaber!«, hvor **Ida Kongsø, lærer på Fredensborg Skole**, vil fortælle om, hvordan man i Fredensborg Kommune sætter fokus på elevernes læseglæde gennem boottalks, læseklubber og det store litterære projekt »Litteratur Akademi – Fredensborg«. Et projekt, som motiverer eleverne til at læse bøger i en tid, hvor børn hellere bruger digitale tjenester! Litteraturen bobler – og de unge læser igen!

Kl. 14.30: Kaffe/te og kage.

Kl. 15.00: Underholdning med musik og sang.

Kl. 15.30: Afslutning.

Pris inkl. frokost samt to gange kaffe med brød **kr. 200** (mødeafgift **kr. 100** og forplejning **kr. 100**). Drikkevarer kan købes.

Tilmelding snarest og senest den 10. marts til:

Ellen Kristiansen, tlf. 43 64 62 07, elharto8@gmail.com
Gurli Søby, tlf. 43 45 22 85, glisoby@gmail.com
A.L. Bohn, tlf. 36 46 51 97, familienbohn@gmail.tele.dk

Ret til ændringer forbeholdes

Landet over tilrettelægger Folkevirke møder, foredragsrækker, studiekredse, temamøder, kurser og lejre, hvor alle kan deltage

Ved redaktionens slutning
forelæ der oplysninger
om disse arrangementer.

Mere detaljerede oplysninger kan fås
ved henvendelse til
Folkevirkes kontor,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K,
telefon 33 32 83 11
(bedst tirsdage mellem kl. 9 og 16)
eller folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes møder former sig som
åbne debatter om aktuelle emner,
hvor deltagerne som regel
tager udgangspunkt i et oplæg.
Folkevirkes møder er åbne
for alle interesserede!

REGION HOVEDSTADEN

BORNHOLM

Kontakt:

Marianne Kofod Pedersen,
Svanekevej 32, 3740 Svaneke
Tlf. 56 49 21 65

KØBENHAVN

»På Folkevirke«

Niels Hemmingsens Gade 10,
1153 København K.

Kontakt:

Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K. eller
Jeanne Bau-Madsen
Tlf. 45 85 65 92
folkevirke@folkevirke.dk

Folkevirkes Litteraturkreds i København

Mødestedet er Folkevirke,
Niels Hemmingsens Gade 10, 3. sal,
1153 København K.
Tlf. 33 32 83 11

Debatmøderne foregår på torsdage kl. 12.00-14.30.

Følgende datoer og bøger er aftalt
af studiekredsen.

1. marts

Debat med udgangspunkt i Thorkild
Hansens bog »Det lykkelige Arabien«.
Oplæg ved Lisbeth Eg Jensen.

22. marts

Debat med udgangspunkt i Mich Vraas
bog »Håbet«.
Oplæg ved Birgit Nedergaard.

19. april

Debat med udgangspunkt i Göran
Tunströms bog »Juleoratoriet«.
Oplæg ved Britta Poulsen.

Der betales kontingent for hele
sæsonen ved kursusstart (efterår og
forår) i alt kr. 600.

Litteraturkredsen har eksisteret i flere
år, og der kommer hele tiden nye
medlemmer. Men der er plads til flere,
som har lyst til at engagere sig i en
levende og vedkommende debat.

Kontakt:

Britta Poulsen
Tlf. 46 36 56 32

FOLKEVIRKE KØBENHAVN

KØBENHAVNS VESTEGN

Vestegnens Litteraturkreds

Møderne holdes den sidste tirsdag i
hver måned.

Med mindre andet er nævnt,
så holdes alle møder i Glostrup
Fritidscenter, mødelokale 3.

27. februar

»Folkets skønhed« af
Merete Pryds Helle.
Fremlægges af: Annelise Bohn.
Dagens digt: Lis Hagberg.

17. marts

»Temadag i Tåstrup«.
Programmet er omtalt andetsteds
her i bladet.

20. marts

»To søstre« af Åsne Seirstad.
Fremlægges af: Ingelise Olsen.
Dagens digt: Annelise Bohn.

24. april

»Gramhavet« af Erling Jepsen.
Fremlægges af: Connie Michelsen.
Dagens digt: Hanne Lamberts.

Alle litteratureftermiddage er i
Glostrup Fritidscenter, mødelokale 3,
fra kl. 14.00-17.00.

Tilmelding og kontakt:

Formand Ellen Kristiansen,
Vegavænget 11, 2620 Albertslund
Tlf. 43 64 62 07
Næstformand Ingelise Olsen
Suppleant/revisor Anne Birthe Kyed

LYNGBY

Kontakt:

Formand Jeanne Bau-Madsen
Tlf. 21 27 62 19
Kasserer Annette Albrecht
Tlf. 45 87 43 67
Lene Hjeds
Tlf. 45 81 61 31
Eva Ladekarl
Tlf. 45 87 73 77

REGION NORDJYLLAND

FOLKEVIRKE VESTHIMMERLAND

Alle arrangementer foregår på
Farsø Hotel kl. 14.00-16.15, hvis ikke
andet er nævnt.
Entré og kaffe med kage – 90 kr.

5. marts

Forfatter Gretelise Holm, København.
Emne: »Gretelises Danmarkshistorie«.
En kombination af hendes to bestsel-
lere, »Jesus, pengene og livet« og
»Kærligheden, kampen og kloden«.

Kontakt:

Karen Pihlkjær,
Stenildhøjvej 48a, 9600 Aars
Tlf. 98 66 16 80
kk@pihlkjær.dk
Lone Nørgaard,
Svoldrupvej 122, Vognsild,
9600 Aars
Tlf. 98 65 82 57
pelonor122@gmail.com
Mona Jensen,
Aalborgvej 4, Hornum, 9600 Aars
Tlf. 22 40 29 58
Mona22402958@gmail.com
Tove Kristensen,
Hans Egedes Vej 120, 9600 Aars
Tlf. 98 62 66 10
Tove.kristensen2@skolekom.dk
Lisbet Andersen,
Løgstørvej 140, Trend, 9640 Farsø
Tlf. 22 96 84 80
lisbetandersen@live.dk
Magrethe Krogh Hansen, Farsø
Tlf. 23 67 46 04
Else Thirup, Aars
Tlf. 23 25 28 17

Vesthimmerlands Litteraturkreds

Kredsen mødes i Dronning
Ingrid Hallerne, Farsø,
hvor alle møder starter kl. 14.00,
med mindre andet oplyses.
Alle er velkomne!

Kontakt:

Inger Olsen
Tlf. 98 63 34 34
Jette Høyer
Tlf. 25 39 97 96

» REGION MIDTJYLLAND

HERNING

Møder holdes i Kirkehuset ved Herning Kirke, Østre Kirkevej 1, Herning. De holdes hver anden mandag kl. 14.00-16.00. Der er adgang en halv time før. I løbet af mødet holdes der en kaffepause på ca. et kvarter, så man kan nyde sin medbragte kaffe. Der er også mulighed for at købe kaffe.

19. februar

Besøg i Historiens Hus. Vi mødes ved museet på Museums-gade i Herning kl. 13.45, hvor Jørgen Årestrup og Inger Iversen venter på os. Jørgen Årestrup vil fortælle om arbejderbevægelsen og fagforeningerne i gamle dage, bagefter får vi lejlighed til at kigge i arkiverne. Inger Iversen vil fortælle og vise os rundt i sygehusmuseet. Vi kan også se Jens Hansens bondegård. Der vil blive lejlighed til at indtage vores medbragte kaffe.

5. marts

Generalforsamling.

19. marts

»Blandt originaler og andet godtfolk« – Journalist Per Hansen fortæller om nogle af de herlige jyder, som han har lavet TV-portrætter af.

14. maj

Udflugt. Program kommer senere.

Medlemskontingent for hele sæsonen er kr. 200,00. Hvert møde koster kr. 40,00 for medlemmer og kr. 61,00 for ikke-medlemmer. De samme satser gælder for pensionister.

Bestyrelse:

Mona Haven Jensen,
Dalgas Alle 2e, 4, 7400 Herning
Tlf. 97 12 17 45
Tove Katstrup,
Karen Blixens Vej 1p, 7430 Ikast
Tlf. 40 70 90 51
Henny Jeppesen
Tlf. 30 29 46 75
Jutta Jørgensen,
Fællestoften 4, 7400 Herning
Tlf. 97 26 80 18
Lene Lund Hansen,
Emil Resensvej 47, 7400 Herning
Tlf. 97 12 98 82/29 92 58 50
LENE47LUND@gmail.com

HOLSTEBRO**Kontakt:**

Karen Margrethe Madsen
Tlf. 97 41 40 92

» REGION SYDDANMARK

ODENSE**Litteratur- og samtalekreds****Kontakt:**

Ida Hansen
Tlf. 66 11 23 71

» REGION SJÆLLAND

ROSKILDE

Møderne holdes tirsdage kl. 14.00 i Roskilde Biblioteks foredragssal. Kaffe/te og kage i pausen er inkluderet i årskontingentet.

Gæster er velkomne. Gæstebetaling 50 kr. – dog 100 kr., når foredragsholderen kommer udefra.

27. februar

»Fru Marie Grubbe« af
J. P. Jacobsen v/Jes Nysten.

20. marts

»Juleoratoriet« af Göran Tunström
v/Britta Poulsen.

10. april

»Doktor Bagges anagrammer« af
Ida Jessen v/Bessie Stege

Vi mødes hver gang kl. 14.00-16.30. Kaffe/te og kage i pausen er inkluderet i årskontingentet.

Gæster er velkomne.

Gæstebetaling 75 kr. – dog 100 kr., når foredragsholderen kommer udefra.

Årskontingent er 650 kr. til Nordea.

Reg. nr. 2280

Konto nr.: 6888-996-409
(dog 500 kr. for medlemmer af Folkevirke i København).

Bestyrelse:

Annette Molin, formand
Tlf. 22 41 85 98
annette.molin@gmail.com
Britta Poulsen, næstformand
Tlf. 23 46 45 95
britta.poulsen@privat.dk
Bente Ørum, kasserer
Tlf. 46 32 16 11
kajv@roskilde.dk
Birthe Schultz, sekretær
Tlf. 40 61 50 23
brth.schultz@gmail.com
Kirsten Rudfeld, bestyrelsesmedlem
Tlf. 29 61 28 81
rudfeld@webspeed.dk
Bente Laursen, suppleant
Tlf. 21 22 36 42
bente_l@youmail.dk
Hanne Molin, suppleant
Tlf. 40 63 31 28
juulmolin@gmail.com

ØLSTED**Litteraturstudiekreds**

Vi mødes hver 6. uge og planlægger fra gang til gang.

Kontakt:

Lis Timmermann,
Hermelinvej 9, 3310 Ølsted

» UDLAND

GRØNLAND**Folkevirke i Nuuk****Kontakt:**

Rebekka Olsvig,
Jens Kreutzmann Aqq 30,
postboks 575,
3900 Nuuk, Grønland

Folkevirkes landsmøde 17. og 18. april 2018:

Gode debatter og inspiration

Af Annemarie Balle

Flere Folkevirke-brugere har efterspurg, at Folkevirke vender tilbage til at holde sit årlige landsmøde over to dage. Det vil give bedre tid til debatter, oplevelser og socialt samvær.

Da Folkevirke har medlemmer over hele landet, skal nogle af deltagerne rejse i mange timer, og derfor vil det være en fordel ikke både at skulle stå tidligt op og komme meget sent hjem.

Folkevirke har lyttet til ønskerne og kan derfor invitere til et flot program i dagene **den 17. og 18. april**.

Dagene byder både på spændende oplevelser, debat og så et godt landsmøde.

Det foreløbige program ser således ud:

Tirsdag den 17. april

Kl. 13.00: Velkomst i Folkevirkes mødelokale, Niels Hemmingsens Gade 10. Her serveres kaffe/te samt boller med ost, kage og frugt. Derefter orienterer **Folkevirkes formand Annemarie Balle** om **Folkevirkes 75 års jubilæum** i 2019, og **lokalkredsene** fortæller om deres **virke** og om deres **fremtidsplaner**.

Kl. 16.00: Musikalsk indslag.

Kl. 18.00: Spisning på kinesisk restaurant nær Det Kgl. Teater (menuer fra **kr. 128**).

Kl. 20.00: Balletten »Spar dame« på Det Kgl. Teater. Der er reserveret 20 gode billetter á **kr. 367**. Her gælder først til mølle-princippet, da det er usikkert, om vi kan reservere flere.

Tilmelding til teaterturen senest den 1. marts.

Onsdag den 18. april

Kl. 9.00: Vi mødes på Folkevirke til kaffe/te, croissant og frugt.

Kl. 10.00: Frederiksbergs frivillighedskoordinator Bibi Agger kommer med et **debatooplæg** om frivillighed.

Bibi Agger er kandidat i psykologi og socialvidenskab. Desuden har hun taget en fleksibel diplomuddannelse i ledelse og organisationsudvikling fra UCC.

Bibi Agger arbejder p.t. i Frederiksberg Kommune, hvor hun er med til at udbrede det at arbejde frivilligt til byens borgere, foreninger og institutioner.

Kl. 12.00: Frokost.

Kl. 13.00: Landsmøde.

Kl. 16.00: Afrunding på landsmøde.

Billetter til Det Kgl. Teater samt middag er for egen regning.

HUSK!

